

Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešoji biblioteka

2013-2015 M. STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

Asignavimų valdytojas(ai)	Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešoji biblioteka, 190700188
----------------------------------	--

Misija	Užtikrinant atvirą prieigą prie informacijos resursų, teikti vartotojams visavertės interaktyvias bei tradicines žinių, informacijos bei mokymosi visą gyvenimą paslaugas, skatinti naujovių įžvalgas, racionalius pokyčius, didinti bibliotekininkystės sektoriaus paslaugų prieinamumą.
---------------	---

Situacijos analizė	
Išorinės aplinkos analizė	
Teisiniai veiksniai.	Savivaldybės viešoji biblioteka pagal LR Vietos savivaldos įstatymą priskiriama savivaldos riboto savarankiškumo funkcijoms. Todėl jas reglamentuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Bibliotekų įstatymas, kiti LR įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimai, Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešosios bibliotekos nuostatai ir kiti norminiai dokumentai.
Politiniai veiksniai.	Lietuvos pasirinktos demokratinės plėtros ir informacinės bei žinių visuomenės kūrimo kryptys tiesiogiai siejasi su bibliotekos misija. Savivaldybės viešoji biblioteka siekia plėtoti veiklą pagal Šilutės rajono savivaldybės ir Lietuvos Respublikos kultūros politikos nuostatas, Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 30 d. nutarimą Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“ bei ES gaires, pagal kurias tradicinė biblioteka transformuojama į modernią biblioteką.
Ekonominiai veiksniai.	Rinkos ekonomikos sąlygomis informacija, žinios skatina verslumą, ūkio raidą, materialinę gerovę. Bibliotekų reikšmė didėja. Ekonomiškai stipriose šalyse viešųjų bibliotekų paslaugos yra nemokamos. Biblioteka turi įdirbį fondoieškos, projektinės veiklos srityse. Dėl nepakankamai bibliotekai skiriamų biudžetinių asignavimų, nuo 2001 m. pradėtos teikti kai kurios mokamos paslaugos vartotojams. 2011-03-31 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-1712 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2006-11-30 sprendimo Nr. T1-1360 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos teikiamų paslaugų kainų nustatymo“ pakeitimo“ įteisintos naujos mokamų paslaugų kainos. Bibliotekos mokamų paslaugų kainos nėra barjeras vartotojams naudotis biblioteka, nes: vartotojas sumoka už elektroninį pažymėjimą vienkartinį mokestį ir įgyja teisę neribotą laiką naudotis Lietuvos viešųjų bibliotekų, LIBIS dalyvių, paslaugomis. Vartotojams teikiamos mokamos dokumentų kopijavimo, spausdinimo, skenavimo, laminavimo, įrašymo būtiniosios paslaugos, organizuojami kompiuterinio raštingumo mokymai, kompiuterio ir interneto išteklių mokymai suaugusiems vartotojams viešojoje bibliotekoje ir visuose filialuose. Bibliotekos efektyvi veika tiesiogiai priklauso nuo finansinių išteklių, gaunamų iš savivaldybės ir valstybės biudžeto. Nepakankamas finansavimas apriboja galimybes naujų spaudinių įsigijimui ir periodinių leidinių kasmetinei prenumeratai. Didėjant vartotojų ir lankytojų srautams ir mažėjant lėšų knygoms įsigyti, bibliotekų dokumentų fondai neatitinka vartotojų reikmių.
Socialiniai veiksniai.	Bibliotekose sudarytos sąlygos viešai prieigai prie informacijos ir interneto visų socialinių ir amžiaus grupių žmonėms. Bendrojoje Šilutės rajono savivaldybės ir Lietuvos Respublikos kultūros politikoje ir ES politikoje svarbus dėmesys skiriamas interaktyvioms paslaugoms ir jų prieinamumui. Viešoji interneto prieiga, skaitmeninio raštingumo skatinimas, mokymosi visą gyvenimą palaikymas per neformalųjį švietimą yra bibliotekos veiklos kryptys, kuriančios prielaidas spartesniam perėjimui į žinių ekonomiką ir žinių visuomenę. Svarbiausi socialiniai veiksniai, darantys įtaką bibliotekos veiklai, yra susiję su šiais demografiniais rodikliais: mažėjantis gyventojų skaičius, ypač kaimo vietovėse; spartus kaimo gyventojų senėjimo procesas; augantis socialiai pažeidžiamų visuomenės narių skaičius; plintantis nedarbas. Geresnės darbo sąlygos užsienyje skatina ne tik rajono gyventojų migraciją, bet atsiliepia ir profesionalių darbuotojų kaitai. Žemas bibliotekininkų darbo prestižas ir maži atlyginimai, neskatina į rajono bibliotekas atvykti dirbti bibliotekininkų su aukštuoju išsilavinimu. Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010-06-04 įsakymas Nr. ĮV-320 „Dėl bibliotekininkų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir 2010-11-22 įsakymas Nr. ĮV-603 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010-06-04 įsakymo Nr. ĮV-320 „Dėl bibliotekininkų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ numato bibliotekoje vykdyti bibliotekininkų darbo apmokėjimą pagal atestavimo rezultatus.
Technologiniai veiksniai.	Naujų technologijų įtaka lemia naujų bibliotekos paslaugų atsiradimą ir prieinamumą.

Biblioteka dėl palankių rajono politinių sprendimų ir nuolatinio dalyvavimo įvairių fondų bei programų finansuojamų projektų konkursuose, nuosekliai turtina materialinę bazę ir apsirūpina šiuolaikinėmis technologijomis, taip sudarydama sąlygas geresniam rajono gyventojų bibliotekiniam aptarnavimui, spartesniems kūrybiniams procesams. Nuo 1997 m. viešoji biblioteka yra LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos) projekto dalyvė, kurio metu 2004 m. bibliotekoje įdiegta LIBIS komplektavimo posistemė. Plėtojant filialų paslaugų kokybę, šiuo metu LIBIS įdiegta 10 iš 23 filialų. 2008 – 2012 m. biblioteka dalyvavo projekte „Bibliotekos pažangai“. Sukurtas ir naujais analiziniais aprašais pildomas elektroninis katalogas. Veikia LIBIS Komplektavimo, Katalogavimo, Skaitytojų aptarnavimo, Skaitytojų kontrolės, Skaitytojų registracijos, Tarpbibliotekinio abonemento, Skaitytojų aptarnavimo ataskaitos ir Statistikos posistemiai. Veikia elektroninė paslauga vartotojams „Klausk bibliotekininko“. Kompiuterizuoti visi 23 viešosios bibliotekos filialai. Šalies ir užsienio bibliotekose egzistuoja automatizuotos dokumentų fondų apsaugos sistemos, skaitytojų savitarnos, gražinamų knygų rūšiavimo įranga, bei kitos modernios technologijos, kurios dėl lėšų trūkumo nėra taikomos Pamario bibliotekose. Teikiamos dokumentų kopijavimo, spausdinimo, skenavimo, įrišimo ir laminavimo būtiniosios paslaugos. Bibliotekos specialistai moko vartotojus naudotis naujomis informacijos technologijomis, juos konsultuoja. Gyventojai aptarnaujami on-line servisu - e-valdžia, e-bankininkystė, gyventojų pajamų mokesčio ir turto deklaravimas, valstybinio socialinio draudimo Sodros teikiamos elektroninės paslaugos, sveikatos institucijos ir kt.

Vidinės aplinkos analizė:

Teisinė bazė. Pagrindiniai, ilgalaikiai bibliotekos veiklos tikslai, uždaviniai ir priemonės numatytos Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2004 m. liepos 15 d. Nr. T1 - 407 sprendimu „Dėl Šilutės rajono strateginio plėtros plano 2005-2014 metams patvirtinimo“, 2008 m. vasario 5 d. Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-377 patvirtinta „Šilutės rajono savivaldybės kultūros paveldo išsaugojimo ir pritaikymo turizmo strategija 2008-2014 metams“. Vadovaujamosi Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimais, Savivaldybės Administracijos direktoriaus įsakymais bibliotekos darbo klausimais, Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymais. Savivaldybės funkcijas bibliotekų srityje apibrėžia Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas. Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas nustato Lietuvos bibliotekų sistemą, ryšius tarp bibliotekų, bibliotekų finansavimą ir valstybinį reguliavimą, apibūdina Lietuvos bibliotekų dokumentų fondą ir jo apsaugą. Bibliotekininkų atestavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. IV-320 „Dėl bibliotekininkų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir 2010-11-22 įsakymas Nr. IV-603 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010-06-04 įsakymo Nr. IV-320 „Dėl bibliotekininkų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Viešosios bibliotekos veiklos tikslus, uždavinius, pagrindines funkcijas, teises ir pareigas, darbo organizavimą, valdymą ir finansavimą reglamentuoja viešosios bibliotekos nuostatai, patvirtinti Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010-11-25 sprendimu Nr. T1-1564 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos nuostatų naujos redakcijos patvirtinimo“. Darbo tvarką bibliotekoje apibrėžia 2009-04-23 d. bibliotekos direktorės įsakymu Nr. V-37 patvirtintos „Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos vidaus tvarkos taisyklės“, Bibliotekos darbuotojų darbo laiko nustatymo, apskaitos ir kontrolės tvarka. Patvirtintos Vaikų aptarnavimo skyriaus, Informacijos skyriaus, Skaitytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojų darbo tvarkos aptarnaujant vartotojus, o Fondų organizavimo skyriui patvirtinta gaunamų dokumentų priėmimo, apskaitymo, ir išdavimo tvarka. Darbuotojų pareigos, teisės ir atsakomybė įteisintos pareigybių aprašymuose. Padalinių ir skyrių nuostatuose apibrėžti tikslai, uždaviniai funkcijos, teisės ir pareigos. Bibliotekos vartotojų aptarnavimą reglamentuoja 2012 m. vasario mėn. 8 d. bibliotekos direktorės įsakymu Nr. V-21 patvirtintos „Naudojimosi Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešąja biblioteka taisyklės“ bei LIBIS vieningo skaitytojo pažymėjimo naudojimo taisyklės. Patvirtintos inventorizacijos taisyklės.

Organizacinė struktūra. Viešoji biblioteka – centralizuota sistema. Jos struktūrą sudaro 7 skyriai: Skaitytojų aptarnavimo, Vaikų aptarnavimo, Informacijos, Bibliotekininkystės ir kraštotyros, Fondo organizavimo, Ūkio ir Buhalterijos; 1 miesto, 22 miestelių ir kaimų filialai. Devyni filialai vykdo ir mokyklų bibliotekų funkcijas. Viešojoje bibliotekoje veikia 8 darbo vietų suaugusiųjų (1 iš jų skirta akliesiems ir silpnaregiams), bei 4 darbo vietų vaikų interneto skaityklos, parodų galerija, Knygos muziejus, žaisloteka, vienišiaus palėpėlė, periodikos, kraštotyros skaityklos, konferencijų salė.

Žmogiškieji ištekliai. Biblioteką administruoja bibliotekos direktorius, vadovaudamasis Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010-11-25 sprendimu Nr. T1-1564 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos nuostatų naujos redakcijos patvirtinimo“. Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2007-01-25 sprendimu Nr. T1-1419 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos ir 23 filialų darbuotojų etatų patvirtinimo“ patvirtinta 68,25 etato, iš kurių 51 – bibliotekiniai. 26 bibliotekininkai turi aukštąjį pasirengimą darbui, 19 turi aukštesnįjį profesinį išsimokslinimą. Bibliotekininkai nuolat kelia savo

kvalifikaciją ir profesinio pasirengimo lygį: per 2011 m. vyko 42 kvalifikacijos kėlimo renginiai, kuriuose dalyvavo 131 bibliotekos specialistas. Iki 2012 m. rugsėjo mėn. vidurio seminaruose, konferencijose, kursuose, susitikimuose dalyvavo 46 bibliotekininkai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. IV-320 „Dėl bibliotekininkų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 4 punktu ir 2010-11-22 įsakymu Nr. IV-603 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010-06-04 įsakymo Nr. IV-320 „Dėl bibliotekininkų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ 2012 m. parengti ir patvirtinti Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos bibliotekininkų atestavimo tvarką. Pagal šią tvarką bibliotekos direktorius neatestuojamas, jo veiklą vertina įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija aktų nustatyta tvarka. Numatoma 2012 m. pabaigoje pradėti bibliotekos specialistų atestaciją, kuri numato darbo apmokėjimą pagal atestacijos rezultatus. Toliau bus siekiama sudaryti metinius bibliotekos specialistų ir filialų darbuotojų atestacijos planus. Įgytos žinios pritaikomos dirbant savo srities darbą, rengiant strateginius dokumentus ir projektus. Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Bibliotekininkystės ir informacijos mokslo instituto atlikto tyrimo „Viešųjų bibliotekų paslaugų bendruomenėje plėtra“ išvadose biblioteka yra pripažinta šalies viešųjų bibliotekų sėkmingos veiklos modeliu.

Bibliotekininkai dirba intensyviai: vidutiniškai vienas specialistas per metus aptarnauja 217,8 (pagal 2011 m. veiklos ataskaitą) vartotojus ir 4364,7 lankytojų, apskaito 7970,7 egz. išduotų-priimtų dokumentų, surengia per 18,0 žodinių ir vaizdinių renginių. Bibliotekose per metus tradiciniu ir elektroniniu būdu atsakoma daugiau kaip į 7,6 tūkst. užklausų. Vidutiniškai kasmet kompiuteriniame kataloge įregistruojama per 4,4 tūkst. bibliografinių dokumentų, iš jų – 2,7 tūkst. analizinių aprašų.

Bibliotekininkai rengia ir įgyvendina projektus, apskaito savo darbą, atsako už materialųjį turta, vykdo finansines operacijas. Darbo organizavimas, analizė, vertinimas, prognozės vykdomos pasitarimuose, darbo grupėse, komisijose, aprobeuojant ir rengiant projektus. Bibliotekinių specialistų atlyginimų vidurkis 2011 m. buvo 1397 Lt (2010 – 1360 Lt). 2011 m. savivaldybės biudžeto lėšose, skirtose bibliotekos darbuotojų darbo užmokesčiui trūksta 30 tūkst. Lt iki bibliotekinių specialistų atlyginimų koeficientų vidurkių.

Bibliotekoje vykdoma ūkinė veikla turi užtikrinti sąlygas, kad kiekvieną darbo dieną bibliotekų sistemoje apsilankantiems Pamaro gyventojams būtų suteikiamos reikalingos bibliotekinės paslaugos bei informacija. Būtina ir toliau tobulinti darbuotojų užsienio kalbų žinias, stiprinti projektų rengimo įgūdžius programų ir fondų daliniam finansavimui gauti, tobulintis strateginio planavimo, rinkodaros, aplinkos analizės srityse.

Planavimo sistema. Biblioteka savo perspektyvą planuoja vadovaudamasi Šilutės rajono strateginiu plėtros planu 2005 - 2014 metams, Šilutės rajono tarybos sprendimu patvirtinta Šilutės rajono savivaldybės kultūros paveldo išsaugojimo ir pritaikymo turizmo strategija 2008-2014 metams programa, Savivaldybės kultūros projektų konkurso priemonėmis. Taip pat atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Seimo patvirtintas vyriausybinių programų įgyvendinimo priemones: Bibliotekų renovacijos ir modernizavimo 2003–2013 metams programą, Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 30 d. nutarimą Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“, Regionų kultūros plėtros, Etninės kultūros plėtros programas. Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešoji biblioteka ir jos filialai 2008–2012 m. sėkmingai dalyvavo projekte „Bibliotekos pažangai“ ir įvykdė rajono strateginio plėtros plano 2005–2014 m. 3.2.1.3 punktą „Įdiegti vieningą bibliotekų tarpžinybinės sąveikos ir kompiuterizavimo modelį“. Viešoji biblioteka ir visi filialai yra kompiuterizuoti ir prijungti prie interneto tinklo. 2012 m., vykdam Šilutės rajono strateginį plėtros planą 2005–2014 metams, bus parengtas ir patvirtintas Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos 2013–2015 m. strateginis veiklos planas. Trejų metų laikotarpio bibliotekos veikla planuojama atsižvelgiant į savivaldybės strateginį veiklos planą, kuriame apibrėžiamos programinės ir finansinės bibliotekos priemonių įgyvendinimo sąlygos. Vadovaujantis strategijomis, bibliotekos specialistų asmeniniais darbo planais bibliotekos padalinių vadovai rengia einamųjų metų veiklos programą, mėnesio veiklos planus, žiniasklaidos priemonėse ir bibliotekos ir steigėjo interneto svetainėse skelbia savaitės renginius, kasmet rengia pajamų ir išlaidų sąmatas ir atsiskaito už gautų finansinių asignavimų panaudojimą. Už bibliotekų veiklą atsiskaito steigėjui, Kultūros ministerijai, Nacionalinei Martyno Mažvydo ir Klaipėdos Ievos Simonaitytės bibliotekoms, rengiant metinę statistinę ir tekstinę ataskaitas. Rodikliai ir veikla stebima, analizuojama ir aptariama kas mėnesį vykstančiuose bibliotekos specialistų seminaruose, pasitarimuose ir kassavaitiniuose viešosios bibliotekos administracijos ir padalinių vadovų pasitarimuose.

Finansiniai ištekliai. Bibliotekos finansinius išteklius sudaro jos steigėjo ir Valstybės biudžeto lėšos, projektinės lėšos, lėšos surenkamos už mokamas paslaugas bei fizinių ir juridinių asmenų parama. Lėšos Švėkšnos ir Juknaičių filialų patalpų rekonstrukcijai yra numatytos Lietuvos „Bibliotekų renovacijos ir modernizavimo 2003–2013 m. programoje“. Yra galimybė šiomis lėšomis pasinaudoti. Vykdam Šilutės rajono strateginį plėtros planą 2005–2014 m., biblioteka 2008–2012 m. dalyvavo projekte „Bibliotekos pažangai“ ir

įvykdė 3.2.1.3 punktą „Įdiegti vieningą bibliotekų tarpžinybinės sąveikos ir kompiuterizavimo modelį”.

Per Kultūros ministerijos naujų dokumentų bibliotekoms įsigijimo programą, knygoms bibliotekai pirkti 2009 m. buvo skirta 47,4 tūkst. Lt, po 0,89 Lt 1 gyventojui, 2010 m. – 35,2 tūkst. Lt, tai yra 0,67 Lt 1 rajono gyventojui, 2011 m. – 50,6 tūkst. Lt, po 0,99 Lt 1 gyventojui, 100,8 tūkst. Lt, po 2,02 Lt 1 gyventojui. Riboti biudžetiniai asignavimai funkcijoms vykdyti: naujiems dokumentams ir duomenų bazėms įsigyti, periodikos leidiniams prenumeruoti, sutartims su internetu bei kompiuterinės įrangos priežiūros paslaugų tiekėjais sudaryti, turtui drausti ir apsaugoti, diegti filialuose LIBIS, kompiuterinei ir programinei įrangai atnaujinti, specialistų kvalifikacijai kelti.

Bibliotekos kultūrinė šviečiamoji veikla, numatyta bibliotekos nuostatuose, organizuojama projektinės veiklos pagrindu. Už mokamas paslaugas surinktos lėšos naudojamos paslaugų palaikymui ir plėtrai.

Ryšių sistema, informacinės ir komunikavimo sistemos. Viešojoje bibliotekoje ir filialuose. 2012 m. pardžioje įrengta 220 kompiuterizuotų darbo vietų, iš kurių 53 – bibliotekų specialistams, 167 – vartotojams. Miestelių ir kaimų filialuose – 177 kompiuterizuotos darbo vietos, iš kurių 26 – bibliotekų specialistams. Bibliotekos skyriai yra sujungti į vieningą kompiuterių tinklą. Komunikacijai naudojamosi 46 elektroninio pašto adresais, iš jų 23 – kaimų filialuose. Viešojoje bibliotekoje įdiegta LIBIS sistema leidžia vartotojams susirasti reikiamą informaciją, pateikti užklausas, pratęsti dokumento skaitymo laiką, susikurti asmeninį katalogą. Veikia bibliotekos interneto svetainė [http.: www.silutevb.lt](http://www.silutevb.lt) ir tinklalapis [http.://silutesknygininkai.lt](http://silutesknygininkai.lt). Svetainėje [http.://www.silutevb.lt](http://www.silutevb.lt) pateiktos elektroninės bibliotekos specialistų parengtų ir išleistų knygų versijos, kt. informacija. Biblioteka kuria savo įvaizdį. Kasmet šalies ir užsienio spaudoje apie bibliotekos veiklą skelbiama 247 publikacijų (2011 m.), dalyvaujama daugiau nei 15 šalies ir vietinės televizijos bei radijo laidų. Bibliotekos specialistai rengia ir skelbia Šilutės kraštą reprezentuojančius ir mažosios poligrafijos leidinius, yra Vilniaus universiteto leidinių bendraautoriai, laikraščio „Voruta”, Lietuvos istorijos laikraščio „Voruta” interneto svetainės „Mažoji Lietuva” < <http://www.mazoji-lietuva.lt> > naujienų bibliografijos sudarytojai.

Telefonizuota viešoji biblioteka ir 21 jos filialai, viešajai bibliotekai ir jos filialams taikoma AB „Lietuvos Telekomas“ paslauga „Mini grupė“. Telefono ryšio neturi tik Saugų ir Usėnų filialai. Viešojoje bibliotekoje įrengta vidinio telefono ryšio stotelė, patalpų ir vidinio kiemo įgarsinimo sistema, leidžianti perduoti operatyvią informaciją vartotojams.

Vidaus darbo kontrolė. Bibliotekos veiklą reglamentuoja bibliotekos, jos padalinių nuostatai ir darbuotojų pareigybių aprašymai. Vidaus darbo kontrolė vykdoma vadovaujantis bibliotekos direktoriaus įsakymu patvirtinta tvarka, vidaus darbo tvarkos taisyklėmis ir atskirų darbo procesų organizavimo reglamentais bei taisyklėmis. Viešosios bibliotekos ir jos padalinių bibliotekinio darbo kontrolė vykdoma pagal parengtą viešosios bibliotekos veiklos planavimo ir atsiskaitymo tvarką.

SSGG analizė

Stiprybės.

1. Vykdam modernizavimą biblioteka atitinka IFLA, ES PULMAN programoje numatomas viešosios bibliotekos veiklos gaires, „Šilutės rajono strateginį plėtros planą 2005–2014 m.”, ir „Bibliotekų renovacijos ir modernizavimo 2003–2013 m. programą“.

2. Palanki vartotojų prieigai viešosios bibliotekos lokacija, suformuotas optimalus bibliotekos filialų tinklas su 9 filialais, vykdančiais ir mokyklų bibliotekų funkcijas.

3. Biblioteka teikia vartotojams nemokamas ir mokamas paslaugas, susijusias su inovacinėmis technologijomis.

4. Ilgalaikė dalyvavimo nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose ir projektų valdymo patirtis, kurių metu per projektinį finansavimą pritraukiama 20 tūkst. Lt.

5. Biblioteka pripažinta bendruomenėje, žinoma šalyje ir užsienyje.

6. Viešojoje bibliotekoje realizuota galimybė koordinuoti ir plėsti paslaugų spektrą atskirų socialinių sričių vartotojams, geros lankytojų ir personalo darbo sąlygos viešojoje bibliotekoje ir 23 filialų.

7. Nuolat auga specialistų kompetencija, jie imlūs naujovėms ir pastoviai atnaujinama žinias.

8. Bibliotekininkų kompetencijos bei praktinės veiklos įvertinimas (atestavimas) ir apmokėjimas už darbą pagal atestavimo rodiklius numatoma pradėti vykdyti nuo 2012 m. pabaigos.

9. Aktyvūs rėmėjai (2 %) savo pajamų skiria bibliotekos veiklai remti.

10. Susiformavę bendradarbiavimo ryšiai su įvairiomis profesionalaus meno, kultūros, mokslo institucijomis, socialiniais partneriais, rėmėjais, rajono verslininkais, užsienio bibliotekomis. Pasirašytos ar pratęstos partnerystės ir bendradarbiavimo.

11. Savivaldybės Kultūros projektų konkursas, strateginių renginių finansavimas leidžia įgyvendinti įdomius knygos renginių ir naujų knygų įsigijimo projektus.

Silpnybės.

1. Nėra Lietuvos nacionalinės bibliotekininkystės ilgalaikės strategijos.
2. Neįdiegta Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema (LIBIS) 13 miestelių ir kaimo filialuose.
3. Politinių sprendimų kaita įtakoja mokyklose ir privatizuojamuose pastatuose veikiančių viešosios bibliotekos filialų patalpų eksploatavimą.
4. Nesukurta funkcionali bibliotekinių ir informacinių paslaugų vartotojams sistema.
5. Nepakankama tarpžinybinė bibliotekų sąveika komplektavimo, bibliotekinio darbo naujovių, pasikeitimo vartotojams naudinga informacija srityse.
6. Riboti biudžetiniai asignavimai bibliotekos funkcijoms vykdyti.
7. Žemas bibliotekininko apmokėjimo už darbą vidurkis neskatina jaunų specialistų įsidarbinti.

Galimybės.

1. Šalies ir užsienio fondai ir programos leidžia viešajai bibliotekai integruotis į informacines sistemas.
2. Elektroninis vartotojo pažymėjimas suteikia galimybę bibliotekos lankytojams naudotis visų Lietuvos viešųjų bibliotekų, dirbančių LIBIS programa, paslaugomis.
3. Bibliotekų veiklą galima sparčiau modernizuoti įvairių fondų, programų, konkursų lėšomis.
4. Partnerystės ryšiai tarp Lietuvos ir 14 užsienio šalių bibliotekų suteikia galimybę tobulinti bibliotekinių teorinio ir praktinio darbo įgūdžius.
5. Intensyvėjanti bibliotekos išorinė reklama vartotojus supažindins su bibliotekos galimybėmis.
6. Žinių, informacinės visuomenės kūrimas, viso gyvenimo mokymosi programos, visuomenės iššūkių formuoja nuolatinį informacijos poreikį ir taip pritraukia į biblioteką vartotojus.
7. Bendruomenės, verslininkų ir aplinkos pripažintos paslaugos yra bibliotekos galimybė gauti paramą.
8. Reguliarus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas.

Grėsmės.

1. Politinių sprendimų kaita gali įtakoti veiklos tęstinumą ir tradicijas.
2. Nepakankamas valstybinės "Bibliotekų renovacijos ir modernizavimo 2003-2013 m. programos" finansavimas.
3. Knygų fondo senėjimas sumažinus Valstybės finansavimą naujų knygų įsigijimui.
4. Neišspręsta kompiuterinės įrangos atnaujinimo bibliotekose problema.
5. Projektų kofinansavimo stoka slopina motyvaciją rengti tarptautinius projektus.
6. Dėl nepatenkinamos socialinės žmonių padėties vyksta jų aktyvi emigracija į užsienį, didėja nedarbas ir socialinė įtampa.
7. Mažėjantis gyventojų skaičius gali įtakoti bibliotekos skaitytojų mažėjimą.
8. Daugėjant individualių personalinių kompiuterių skaičiui, gali mažėti poreikis naudotis tradiciniais informacijos šaltiniais.
9. Nedideli atlyginimai neskatina į bibliotekas atvykti dirbti aukštos kvalifikacijos darbuotojų ir sudaro grėsmę netekti kvalifikuotų ir pagal specializaciją dirbančių darbuotojų.

Strateginio tikslo pavadinimas: Sukurti modernią, atvirą žinioms ir inovacijoms bibliotekų sistemą su nuolat kintančiu ir su vartotojų reikmes atitinkančiu viešųjų paslaugų spektru.

Kodas

01

Strateginio tikslo aprašymas: Šilutės rajono savivaldybės viešoji biblioteka – 7 skyriai, 1 miesto, 22 miestelių ir kaimų filialai – yra tolygiai išsidėstę rajone. Bibliotekoje – 68,25 etato, dirba 51 bibliotekos specialistas (60,8 %) su aukštesniu ir aukštesniu bibliotekiniu išsilavinimu. Transformuojant tradicinę biblioteką į modernią, veiklos rodikliai gerėjo. Lankytojų skaičius nuo 205 tūkst. (2003) išaugo iki 218,2 tūkst. (2011). Knygų fondai per 17 metų atnaujinti tik apie 21,8, atsakytų užklausų skaičius išaugo nuo 2,0 tūkst. (2003) iki 7,6 tūkst. (2011). Viešoji biblioteka įsikūrė rekonstruotose, aprūpintose naujais baldais patalpose, 18 filialų patalpos (2000–2011) palaipsniui suremontuotos. 2008 m. Šylių filialas perkeltas į naujas suremontuotas patalpas. 2009 m. – Saugų, Usėnų filialai perkelti į naujas suremontuotas patalpas, 2011 – Laučių filialas. 2012 m. Švėkšnos filialas bus įkurdintas naujai pastatytame Švėkšnos bendruomenės centre. 2013 m. pasibaigus Ž. Naumiesčio muziejaus

pastato rekonstrukcijos darbams, į jį bus įkeltas Ž. Naumiesčio filialas. Šiuo metu įgyvendinamas Kintų universalaus daugiafunkcinio centro rekonstrukcijos projektas kurį užbaigus į jo patalpas persikels ir Kintų filialas.

LIBIS įdiegta VB ir 10 filialų (Šilutės miestas, Degučiai, Pašyšiai, Inkakliai, Vilkyčiai, Gardamas, Grabupiai, Juknaičiai, Katyčiai, Ž. Naumiestis). Gerinant filialų teikiamų paslaugų kokybę, artimiausiu metu planuojama įdiegti LIBIS 6 filialuose. Tam reikalinga 7,2 tūkst. Lt spausdintuvų ir barkodų įsigijimui. 2014 – 2015 m. LIBIS numatoma įdiegti likusiuose 7 filialuose. Tam reikalingos 8,4 tūkst. Lt. Ieškodami įvairių finansavimo šaltinių, bibliotekininkai sieks sukurti estetišką, patogią aplinką filialuose, kur vartotojams būtų prieinama ne tik spausdinta, bet ir skaitmeninė informacija, internetas, LIBIS duomenų bazės. Siekiant suteikti kokybiškesnes paslaugas vartotojams, bus tobulinama turimos informacijos sklaidos vartotojams sistema, stiprinami partnerystės ryšiai su informacijos išoriniais teikėjais, teikiamos interaktyvios paslaugos, kaupiami ir saugomi bibliotekų fondai, integruojamasi į pasaulio bibliotekų tinklus, leidžiami leidiniai, dar labiau plečiamos visuomenės priėjimo prie interneto viešosiose bibliotekose galimybės. Bibliotekininkai ir toliau padės žmonėms įsisavinti IT galimybes, plėtos ir stiprins kompiuterinio raštingumo mokymų paslaugą. Per kultūrinius, informacinius, edukacinius renginius, skaitymo skatinimą aktyvės skaitymas, gerės informacinis raštingumas ir bendroji kultūra.

Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdoma programa(-os):

1. Bibliotekos dokumentų fondo, administravimo ir paslaugų bendruomenei programa.
2. Kultūros, knygos paveldo, meno, literatūrinės kūrybos ir leidybos programa.
3. Bibliotekos materialinės bazės gerinimo ir naujų technologijų diegimo programa.